

گزارش دومین جلسه شورای مرکزی مدیریت استانی آموزش عالی

موضوع نشست:

شیوه نامه تشکیل و فعالیت شورای مرکزی
تقسیم وظایف بین موسسه/استان/ وزارت

محل نشست: سالن شهدای جهاد علمی، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

۲ دی ماه ۱۳۹۹

به نام خدا

گزارش دومین جلسه شورای مرکزی مدیریت استانی آموزش عالی

موضوع نشست:

شیوه نامه تشکیل و فعالیت شورای مرکزی

تقسیم وظایف بین موسسه / استان / وزارت

پیاده سازی:

حسن احمدی (کارشناس معاونت پژوهش و فناوری مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور)

نشانی: میدان ونک، خیابان ملاصدرا، خیابان شیراز جنوبی، خیابان دکتر قانع‌راد، شماره ۹

وبگاه: www.nrisp.ac.ir، تلفن: ۸۸۰۳۶۱۴۴

خلاصه مدیریتی

هدف اصلی از تدوین شیوه‌نامه تشکیل و فعالیت شورای مرکزی مدیریت استانی آموزش عالی در وزارت عتف نحوه تشکیل و فعالیت شورای مرکزی مندرج در بند ۳-۲ آئین‌نامه «پیاده سازی سند آمایش آموزش عالی کشور- مدیریت استانی موسسات آموزش عالی در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری»، برگزاری منظم جلسات، تعیین ساز و کار تصمیم‌گیری و برگزاری جلسات کارگروه هماهنگی و کارگروه‌های تخصصی شورا، ساختار کلان دبیرخانه شورا و استان‌ها می‌باشد.

در اجرای مدیریت استانی آموزش عالی، دو برنامه به موازات یکدیگر پیش می‌روند، یکی بحث ساماندهی موسسات آموزش عالی و یکی بحث تمرکززدایی. لذا دانشگاه‌های معین که به سمت کاهش تمرکز در ستاد وزارت عتف پیش می‌روند، طبعاً در اجرای ساماندهی هم، مسئولیت و وظیفه‌ای را عهده‌دار خواهند بود که در هماهنگی با شورای مرکزی اتفاق می‌افتد. تلاش‌ها در حوزه ساماندهی باید بر تبیین مأموریت‌ها و نیازسنجی برای ارتقاء شاخص‌های کیفی در همه موسسات کشور از جمله در تقسیم‌بندی و مدیریت استانی متمرکز باشد. هدف مدیریت استانی آموزش عالی این است که کیفی‌سازی اتفاق بیفتد و از پراکنده‌کاری و گسترش بدون هدف جلوگیری بشود و لذا در جلسات استانی هم این نکته باید به مدیریت سایر موسسات منتقل شود. در اجرای آیین‌نامه باید اختیاراتی به دانشگاه‌های معین داده شود و وزن دانشگاه معین باید کاملاً مشخص شود. دانشگاه‌های معین استان‌ها باید یک طرح کلی از برنامه‌های خود ارائه دهند و اختیاراتی را که متقاضی آنها هستند مشخص کنند. همچنین معاونین وزارتخانه با برگزاری نشست‌های درون مجموعه‌ای اختیاراتی که جهت واگذاری منع قانونی ندارند مشخص کنند.

مشروح جلسه:

این جلسه در تاریخ ۲ دی ۱۳۹۹ در سالن جلسات شهدای جهاد علمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با حضور آقایان دکتر منصور غلامی وزیر محترم علوم، تحقیقات و فناوری، دکتر سعید سمنانیان مشاور دبیرکل شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری، دکتر غلامحسین رحیمی معاون پژوهش، فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، دکتر غلامرضا غفاری معاون فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، دکتر علی اسلامی پناه معاون حقوقی و امور مجلس وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، دکتر مسعود شمس‌بخش مشاور وزیر و مدیرکل دفتر وزارتی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، دکتر سروش قاضی‌نوری رئیس محترم مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور و دبیر شورای مرکزی مدیریت استانی، دکتر غلامعلی منتظر رئیس محترم مرکز نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت وزارت عتف، دکتر مهدی کشمیری قائم‌مقام معاون پژوهش و فناوری، دکتر محمدرضا آهنچیان مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی آموزش عالی، دکتر عبدالرضا اوحدی مدیرکل دفتر گسترش آموزش عالی، دکتر محمود نیلی احمدآبادی رئیس دانشگاه تهران، دکتر محمدرضا زمانی رئیس دانشگاه پیام نور، دکتر ابراهیم صالحی عمران رئیس دانشگاه فی و حرفه‌ای، دکتر کوروش نوذری رئیس دانشگاه مازندران، دکتر هوشنگ طالبی رئیس دانشگاه اصفهان، دکتر یعقوب محمدی‌فر رئیس دانشگاه بوعلی سینا همدان، برگزار شد. در ابتدای جلسه شیوه‌نامه تشکیل و فعالیت شورای مرکزی مدیریت استانی آموزش عالی در وزارت عتف و نحوه واگذاری وظایف وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به شوراهای مدیریت آموزش عالی استانی توسط دکتر قاضی‌نوری دبیر شورای مرکزی مدیریت استانی ارائه شد و حاضران مواردی را در رابطه با این موضوعات مطرح کردند که در این گزارش به تشریح آنها پرداخته می‌شود.

دکتر منصور غلامی وزیر محترم علوم، تحقیقات و فناوری

دکتر غلامی اظهار داشتند که برنامه‌هایی که در این راستا پیش می‌رود فارغ از برنامه ساماندهی نوعاً برای کاهش تمرکز تصمیم‌گیری‌ها در ستاد وزارت علوم می‌باشد و آنچه که به دانشگاهها و با محوریت یکی از دانشگاه‌های استان می‌شود انتقال داد، نوعاً برای مدیریت و انجام امور مربوط به دبیرخانه به دانشگاه‌های بزرگتر در این برنامه است. لذا ما باید دو تا بحث را در بین همکاران دیگر دانشگاه جا بیندازیم، قبل از شروع جلسه عرض می‌کنم که یک مقدار ابهامات در این موضوع وجود دارد. ما دو تا برنامه را موازی همدیگر پیش می‌بریم؛ یکی بحث

ساماندهی و یکی بحث تمرکززدایی است. لذا برنامه‌های دانشگاه‌های معین برای کاهش تمرکز در ستاد وزارت علوم پیش می‌رود، طبعاً در اجرای ساماندهی هم مسئولیت و وظیفه‌ای را عهده‌دار خواهند بود که در هماهنگی با شورای ساماندهی اتفاق می‌افتد. تلاش‌های ما در ساماندهی برای تبیین ماموریت‌ها و نیازسنجی برای ارتقاء شاخص‌های کیفی در همه موسسات کشور از جمله در تقسیم‌بندی و مدیریت استانی است. لذا هر استان در کنار این مدیریت استانی مهمترین وظیفه‌ای که در شرایط فعلی به عهده دارد این است که ماموریت‌های مراکز را بر اساس برنامه‌های راهبردی (که احیاناً هنوز به عنوان یک نقشه راه و مورد پذیرش هیئت امناء است) یا بر اساس اصلاح برنامه‌های راهبردی تدوین کنند تا هم از طریق مدیریت استانی و تسهیلاتی که از این طریق دیده شده و هم از طریق پشتیبانی و حمایت در ستاد وزارت علوم بتوانیم با تقویت ماموریت‌ها و تبیین آنها و از طرفی دیگر کمک به ارتقاء کیفی، نگرانی موسسات کوچکتر و جوان طی اجرای برنامه ساماندهی را برطرف کنیم. چون تلاش‌های ما در این برنامه‌ریزی این است که کیفی‌سازی اتفاق بیفتد و از پراکنده‌کاری و گسترش بدون هدف جلوگیری شود و لذا در جلسات استانی هم این مطلب را به مجموعه مدیریت موسسات دیگر منتقل نمایید. طبیعی است بعضی از موارد مطرح شده در سطح مدیران دیگر در حوزه‌های اجرایی استان‌ها باید با شفاف‌سازی و اطلاع‌رسانی درست تعدیل بشود و مواردی که احیاناً نیاز است ستاد وزارت علوم وارد بحث بشود، حتماً این کار را خواهیم کرد و کما اینکه در بعضی از این موارد این بحث‌ها پیش می‌رود و شما در استان باید تبیین کنید و کمک کنید، این اعتماد به برنامه در حال اجرا حداقل در بین مدیران خودمان تقویت و نهادینه بشود و از آنها بخواهیم این برنامه‌ها را در سطح شهر، شهرستان یا استان هم برای مسئولینی که احیاناً سوال برای آنها وجود دارد و نیازی به توضیح دارند مطرح کنند و توضیحات کامل ارائه دهند و مواردی که ممکن است در اختلافات بین بعضی از اشخاص در سطوح سیاسی شکل گرفته باشد، آن را باید به شکل متمرکز مدیریت کرد تا مدیران دانشگاه‌های جوان از اینکه در جریان اطلاع‌رسانی و تبیین موارد مربوطه به برنامه‌های وزارتخانه و دانشگاه و استان نیستند، معترض نباشند و خود را وارد جریان‌هایی که احیاناً مصلحت دانشگاه در اولویت آنها نیست، نکنند.

دکتر سروش قاضی‌نوری رئیس محترم مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور و دبیر شورای مرکزی مدیریت استانی

ایشان به اقداماتی که در طی تقریباً یک ماه گذشته انجام شده اشاره داشتند:

- ابلاغ آیین نامه مدیریت استانی موسسات آموزش عالی (۹۹/۸/۲۱).
- برگزاری منظم جلسات کارگروه هماهنگی به صورت هفتگی.
- برگزاری یک نشست روسای دانشگاه‌های معین کشور به منظور تبیین آیین نامه (۹۹/۹/۳).
- مکاتبه با دانشگاه‌های معین جهت معرفی نمایندگان موسسات آموزش عالی غیر انتفاعی و دریافت پیشنهادات.
- برگزاری جلسه نخست شورای مرکزی (۹۹/۹/۱۸)، پیاده‌سازی جلسه و ارسال گزارش نشست به معاونتها و رؤسای دانشگاه‌های معین جهت دریافت نظرات.
- تهیه گزارش پیشنهاد نحوه واگذاری وظایف وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به شوراهای مدیریت آموزش عالی استانی و ارسال به معاونتها، دریافت نظرات و اصلاح جداول نقش وزارت - استان - موسسه.
- تهیه پیش نویس شیوه نامه تشکیل و فعالیت شورای مرکزی مدیریت آموزش عالی در وزارت عتف.
- اخذ نظرات مکتوب معاونتها و اصلاح و مرور نهایی پیش نویس شیوه نامه و جداول واگذاری وظایف در جلسه ۹۹/۹/۲۹ کارگروه هماهنگی.

ایشان همچنین اظهار داشتند که شاید مهمترین کار برای اینکه جلسات ما رسمیت و نظم پیدا کند، این است که شیوه نامه تشکیل و فعالیت شورای مرکزی را در این جلسه در صورت صلاحدید مصوب کنیم، این شیوه نامه در چندین جلسه با حضور معاونین محترم در کارگروه هماهنگی بحث شده و در نهایت نسخه نهایی برای اعضای جلسه ارسال شده است. دکتر قاضی نوری در ادامه به بررسی شیوه نامه به شرح ذیل پرداختند که در حین بررسی به نقطه نظرات افراد نیز در رابطه با شیوه نامه اشاره شد.

بررسی و تصویب شیوه نامه تشکیل و فعالیت شورای مرکزی مدیریت استانی آموزش عالی در وزارت عتف

مقدمه

هدف اصلی از تدوین این شیوه نامه، نحوه تشکیل و فعالیت شورای مرکزی مندرج در بند ۳-۲ آیین نامه "پیاده سازی سند آمایش آموزش عالی کشور- مدیریت استانی موسسات آموزش عالی در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری" برگزاری منظم جلسات، تعیین زمان جلسات، تعیین ساز و کار تصمیم گیری و برگزاری جلسات کارگروه هماهنگی و کارگروه های تخصصی شورا، ساختار کلان دبیرخانه شورا و استانها می باشد.

ماده ۱: جلسات شورای مرکزی

- ۱-۱- جلسات شورای مرکزی مدیریت آموزش عالی به درخواست کارگروه هماهنگی شورا و با تایید وزیر و حداقل هر دو ماه یکبار برگزار می شود.
- ۱-۲- دبیرخانه موظف است یک هفته قبل از برگزاری جلسه، دعوتنامه ها و دستور جلسات را به همراه محتوای دستور جلسه برای اعضاء ارسال نماید. همچنین دبیرخانه موظف است یک هفته پس از ابلاغ مصوبات جلسه توسط وزیر نسبت به تدوین صورتجلسه و ارسال مصوبه به کلیه اعضاء اقدام نماید.
- ۱-۳- جلسات با حضور دو سوم نفر از اعضا رسمیت می یابد و تصمیمات جلسه با رای اکثریت آراء و تایید وزیر مصوب قلمداد می شود.

دکتر اسلامی پناه معاون حقوقی و امور مجلس وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

ایشان اظهار داشتند هدفی که در مقدمه گذاشتید باید معرفی این شورا باشد، چون شورا را در جایی تعریف نکردید، معرفی هم از شورا داشته باشید و در بند ۲-۳ آیین نامه پیاده سازی، شورا در آنجا تعریف نشده است. در ماده ۱ هم یادآوری می کنم نوشته است جلسات شورای مرکزی مدیریت آموزشی به درخواست کارگروه هماهنگی شورا و به تایید وزیر. نتایج کارگروه هماهنگی شورا به تایید شورا یا رئیس شورا برسد و اگر بخواهد به تایید وزیر برسد، زمان بر است.

دکتر سعید سمنانیان مشاور دبیرکل شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری

ایشان اظهار داشتند که عنوان به صورت بررسی و تصویب شیوه نامه تشکیل و فعالیت شورای مرکزی مدیریت استانی آموزش عالی وزارت عتف اصلاح شود.

دکتر محمدرضا آهنچیان مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی آموزش عالی

ایشان اظهار داشتند چون شیوه‌نامه ذیل یک آیین‌نامه است، قاعدتاً تا جایی که ممکن است باید اتکای خود را به آیین‌نامه نشان دهد. اگر چارچوب معین شیوه‌نامه‌ها را در نظر بگیریم ما در عنوان و بعد از آن هم پیشنهاد می‌کنیم اسم وزارت علوم به صورت کامل بیاید و در ادامه اگر جزو اختصارات قرار است وزارت علوم، عتف خوانده بشود یا وزات خوانده بشود، از اختصار استفاده می‌کنیم. در مجموع در ماده ۱ عنوان جلسه برای شیوه‌نامه متعارف نیست. وظایف، ساختار، فرایند و سایر و پاراگراف آخر که این شیوه‌نامه در کجا تصویب شده است نیاز به اصلاح دارد. یعنی آنچه که تحت عنوان جلسه، شورا و امثال آن می‌آوریم می‌توانیم تحت عنوان کلی متعارف در شیوه‌نامه‌ها شامل وظایف، ساختار یا فرایند قرار دهیم، پیشنهاد تغییر ساختار است و پیشنهاد کلی است و روی محتوا حرکت نمی‌کنم.

دکتر عبدالرضا اوحدی مدیرکل دفتر گسترش آموزش عالی

ایشان اظهار داشتند که شورای مرکزی مدیریت استانی موسسات آموزش عالی در بند ۱-۱ وجود دارد و در همه جاهای شیوه‌نامه این عبارت به همین صورت استفاده شود. البته طبق پیشنهاد آقای دکتر آهنچیان اگر اختصارات استفاده شود با عنوان شورای مرکزی به کل مجموعه تعمیم داد. در بند ۱-۲ نیز توجه شود که معمولاً ابتدا صورت جلسه تنظیم می‌شود و بعداً ابلاغ می‌شود.

دکتر غلامرضا غفاری معاون فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

از نظر ایشان در مقدمه بعد از اینکه هدف اصلی را مطرح کردید دوباره وارد یک سری وظایف شده‌اید، تعیین سازوکارهای تصمیم‌گیری و برگزاری جلسات، اینها در مقدمه معمولاً آورده نمی‌شود. همچنین در بند ۱-۲ در ذیل جلسه شورای مرکزی فرمودید دبیرخانه موظف است، و خوب اینها جزء وظایف دبیرخانه است و باید به بخش مربوطه منتقل شود.

دکتر هوشنگ طالبی رئیس دانشگاه اصفهان

ایشان اظهار داشتند در مقدمه مطرح شد که این شیوه‌نامه، نحوه تشکیل و فعالیت شورا طبق بند ۲-۳ است. بخش ۲-۳ به وظایف شورا بر می‌گردد ولی در محتوای کل شیوه‌نامه اصلاً به بحث وظایف شورا پرداخته نشده و تنها به نحوه تشکیل و ساختار شورا اکتفاء شده است. پس بنابراین یا نباید در مقدمه ذکری از بند ۲-۳ بشود و یا اگر می‌شود در محتوای شیوه‌نامه بیاید. از نظر ایشان اگر به تذکر آقای دکتر آهنچیان توجه کنیم خود به خود این قضیه حل می‌شود. یعنی اگر ساختاری که آقای دکتر آهنچیان فرمودند، اعمال شود خود به خود به این مسئله بند ۲-۳ پرداخته می‌شود.

دکتر یعقوب محمدی فر رئیس دانشگاه بوعلی سینا همدان

ایشان اظهار داشتند که این شیوه‌نامه باید به آیین‌نامه متصل بشود، در قسمت این آیین‌نامه مباحث اصلاً گم است. مثلاً بحث پارکها و پژوهش را در آیین‌نامه مطرح نکردیم. بحث دیگری که ما داریم، ماتریسی را برای دوستان خواهم فرستاد. ما دفتر تضمین و نظارت کیفیت آموزش عالی استانی داریم. من فکر می‌کنم در مقدمه این آیین‌نامه شورای مدیریت آموزش عالی استان باید در رأس قرار بگیرد.

بحث بعدی که خیلی اهمیت دارد این است که اختیارات خیلی مشخص نشده و ما باید روی این خیلی بحث کنیم، فکر می‌کنم در این آیین‌نامه باید قدرتی به دانشگاه‌های معین بدهیم، پیشنهاد من این است که در آیین‌نامه به گونه‌ای دیده بشود که اگر قرار است اختیاراتی داده بشود در بحث انتصاب روسای دیگر دانشگاه‌های به هر حال وزن دانشگاه معین باید کاملاً مشخص شود، در غیر این صورت اگر این موضوع نباشد، مطمئن باشید این طرح به جایی نخواهد رسید و زحمات دوستان هدر خواهد رفت.

در ادامه دکتر قاضی‌نوری به توضیح ماده ۲ پیش نویس شیوه‌نامه پرداختند:

ماده ۲: کارگروه هماهنگی

۱-۲- کارگروه هماهنگی اجرای آیین‌نامه با هدف تدوین دستور جلسات و هماهنگی اقدامات پیش از برگزاری جلسات با اعضای زیر تشکیل می‌شود. همچنین به تشخیص شورای مرکزی برخی از وظایف شورا قابل واگذاری به کارگروه هماهنگی می‌باشد. اعضای کارگروه شامل افراد زیر می‌شود:

الف) قائم مقام وزیر و رئیس مرکز هیات‌های امناء و هیات ممیزه مرکزی (رئیس کارگروه)؛

ب) معاون آموزشی وزیر

ج) معاون پژوهش و فناوری وزیر

د) رئیس مرکز نظارت و ارزیابی وزارت

ه) رئیس یکی از زیرنظام‌های آموزش عالی به تشخیص رئیس کارگروه؛

و) مدیر کل دفتر وزارتی

ز) رئیس مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور (دبیر جلسه)؛

ایشان اظهار داشتند ماده ۲ که کلید اصلی این شیوه‌نامه است و ارزشی را به آیین‌نامه اضافه کرده است. چون بسیاری از موارد شیوه‌نامه به لحاظ شکلی است، اینجا دو مجموعه کارگروه دیده شده است، کارگروه‌های تخصصی که به صورت موردی و موقتی در ماده ۳ تشکیل می‌شود و یک کارگروه دائمی برای هماهنگی این جلسات، عملاً تهیه دستور جلسات شورای مرکزی و با هدف اینکه محتوایی که ما به این جلسه عرضه می‌کنیم یک بار جوانب مختلفش دیده شود، یک کارگروه هماهنگی در نظر گرفته شده است.

نقطه نظرات حاضران نیز در این ارتباط به شرح ذیل بیان شد:

دکتر سمنانیان مشاور دبیرکل شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری

ایشان اظهار داشتند که برخی از مدیریت‌های استانی نتوانند موضوع را جمع و جور کنند، یعنی اختلافی بین دانشگاه‌های مربوطه و دانشگاه‌های اصلی استان پیش بیاید، به دلایلی از قبیل مسائل قومی و قبیله‌ای، استانی و ... سیادت آن دانشگاه اصلی را نپذیرند. اگر وزارت مشغول حل اختلاف بین هفت تا از این استانها باشد این خلاف تمام اهداف این آیین‌نامه و شیوه‌نامه خواهد بود. بنابراین از ابتدا جایگاهی را برای حل اختلاف پیش‌بینی

کنیم. حل اختلاف در این شورای مرکزی امکان‌پذیر نیست. این کارگروه هماهنگی را کارگروه عالی رتبه‌ای پیش‌بینی کرده‌اید، سطح کارگروه بالا است و به نظرم من حل اختلاف‌ها را در این کارگروه هماهنگی تصریح کنید. اگر اینجا درج بشود، و از قبل پیش‌بینی و پیشگیری بشود، جایگاه تشکیلاتی برای آن مفروض باشد، خوب خواهد بود.

دکتر غلامعلی منتظر رئیس محترم مرکز نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت وزارت عتف

ایشان اظهار داشتند بند الف را باید دقیقتر بنویسید، قائم مقام وزیر و رئیس مرکز هیات‌های امناء. در حال حاضر این دو پست یک فرد هستند، فردا ممکن است دو تا باشند، باید بگوییم منظورمان کدام است. قائم مقام می‌خواهیم باشد بنویسیم قائم مقام و اگر رئیس مرکز هیات امناء می‌خواهیم باشد آن را به عنوان بند جداگانه‌ای در نظر بگیریم تا دچار ابهام نشویم. سوم اینکه این دو نفر بنده (ه) و (ت) دو نفر از اعضای هیئت علمی یا کارشناسان تخصصی حوزه به تایید کارگروه خیلی شفاف نیست اولاً در ضرورت حضور این افراد ابهام وجود دارد. شما یک کارگروهی را در ذیل وزارت می‌خواهید بسازید برای اینکه بتواند این کارها را هماهنگ کند؛ بنابراین به نظر می‌رسد عموماً مسئولین خود وزارتخانه هستند که ترکیب هم به نظر همین را نشان می‌دهد. این دو نفر آخری که هم معلوم نیست هیئت علمی هستند یا کارشناس هستند و به خصوص کارشناس تخصصی اصلاً تعریفش معلوم نیست، لذا پیشنهاد حذف آن را دارم. ولی طبعاً رئیس کارگروه این اجازه را دارد که اگر کسی را لازم است به جلسه دعوت کند از ایشان دعوت کند. مشابه همین نکته برای رئیس یکی از دانشگاه‌های فراگیر نیز وجود دارد. باید مشخص باشد که کدامیک مدنظر ماست چون به نظر نمی‌آید که این کارگروه جای تصمیم‌گیری یا رای‌گیری باشد، می‌خواهد هماهنگی انجام دهد.

دکتر علی اسلامی‌پناه معاون حقوقی و امور مجلس وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

ایشان اظهار داشتند در این کارگروه‌ها شاکله آیین‌نامه زنجیره اتصال ندارد و مشخص نیست این کارگروه‌ها شان نزولشان چیست؟ کارگروه تعریف نشده، چرا کارگروه دو تا دارید؟ ثانیاً اگر کارگروه هماهنگی است یعنی برای سازوکار جلسات شورا است. می‌خواهد آمادگی‌ها و تمهیداتی را برای جلسات شورا ببیند. اگر این کار را

می‌خواهید انجام دهید چون اصل شورای مرکزی این است که تعدادی از دانشگاه‌های معین اینها را انتخاب کردند که این هفت دانشگاه معین بنشینند بر ای آنها تصمیم بگیرند، اگر شما بخشی از وظایف شورا را به این کارگروه هماهنگی بدهید، این خلاف روح تمرکززدایی است و ممکن است دوباره تمرکز به وزارتخانه برگردد. بهتر است شورا در حد همان تشکیلات و جلسات برای آماده سازی بماند. در اصل تفویض وظایف شورا به کارگروه هماهنگی تردید وجود دارد.

دکتر غلامحسین رحیمی معاون پژوهش، فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

ایشان اظهار داشتند که از واژه سیادت استفاده نکنیم چون خیلی حساسیت‌زاست و به این معنی نیست که رئیس دانشگاه معین بر همه موسسات آموزش عالی سیادت داشته باشد. دانشگاه معین شورایی است که مدیریت آموزش عالی را در چارچوب وظایف و اختیارات در هر استانی پیگیری می‌کند. پاسخگویی به پرسش‌ها و ابهامات و در صورت لزوم حل اختلافات. یعنی پیشنهاد این است که از اختلاف شروع نشود ولی قطعاً در انجام کار ابهاماتی خواهند داشت و باید مرجعی در وزارتخانه باشد که به ابهامات پاسخ دهد. این شورا و کمیته‌های تخصصی نمی‌خواهند جایگزین معاونت‌های وزارتخانه باشد، یعنی اگر ما مسائلی در حوزه آموزش، پژوهش و فرهنگی و دانشجویی داشتیم؛ این در مسیر خود حوزه معاونت بررسی خواهد شد. لذا منظور از کمیته تخصصی این نیست که قرار است کمیته تخصصی در حوزه آموزش و پژوهش درست کنیم. اینها مسائلی غیر از این حوزه‌ها است که باید شفاف‌سازی بشوند. بند الف در ماده ۲ متناسب با شرایط فعلی تدوین شده، در حالی که این یک شورای دائمی است و ممکن است وزیر محترم بعدی بیاید و بگوید ما قائم مقام نمی‌خواهیم. اما رئیس مرکز هیات امناء همیشه است و پیشنهاد می‌کنم رئیس مرکز هیات امناء را بگذارید و در تبصره‌ای رئیس این شورا و تعیین آن را به عهده وزیر بگذاریم، وزیر هر تشخیصی داد ممکن است معاون آموزشی یا قائم مقام را مشخص بکنند، یعنی برای آینده به خوبی فکر کنیم لذا بند الف را من خیلی تاکید دارم.

دکتر عبدالرضا اوحدی مدیرکل دفتر گسترش آموزش عالی

ایشان اظهار داشتند زیر نظام آموزش عالی باید تعریف بشود چون احتمال ابهام است، غیر انتفاعی ها هم زیر نظام هستند ولی رئیسی به این مفهوم ندارند، اینها باید مشخص بشود. نکته مهمتر این کارگروه حلقه تصمیم سازی شورای مرکزی است، یعنی واقعیت تصمیمها در این کارگروه می خواهد پخته شود و به احتمال زیاد برای شورای مرکزی به عنوان بخشی از وظایف برود. جای مسئولین و مدیران استان اینجا خالی است، یعنی اصلاً تصمیمها برای افراد ستادی اینجا گرفته می شود. خوب به نظر حداقل دو یا سه تا از مدیریت های استانی برای انتقال مباحث بهتر است در این کارگروه باشند، برای اینکه کل موضوع بحث استانی است، در صورتی که ما از استانها هیچ کسی را اینجا نداریم؛ بنابراین یک پیشنهاد من این است که حداقل دو یا سه نفر از مدیران روسای مدیران استانها برای انتقال مباحث و آشنایی بیشتر با موضوعات استانی در اینجا حضور داشته باشند، که بتوانند مسائل را مطرح کنند.

در بند ۲-۳ در مورد ابلاغ صحبت شده است، این کارگروه می تواند ابلاغ کند یا نه. چون کارگروه معمولاً وظیفه ابلاغ ندارد و مصوبه نمی تواند داشته باشد، نه مصوبه می تواند داشته باشد نه ابلاغ می تواند انجام دهد. همه اینها باید از طریق شورای مرکزی انجام بشود. ممکن است صورتجلسه ای داشته باشد و نکات و نظرات را به شورای مرکزی منتقل بکند. ولی چون در بند ۲-۳ هم به مصوبات و هم ابلاغ اشاره شده است، جای بحث دارد. باز جلسات کارگروه با دو سوم اعضا است، شاید در شورای مرکزی بتوانیم این را بپذیریم اگرچه کار را سخت می کند اما اینجا می تواند کار با نصف اعضا روان تر و کم تر باشد. این کارگروه چقدر اختیارات دارد به نظر می رسد ابهام دارد.

دکتر هوشنگ طالبی رئیس دانشگاه اصفهان

صحبت هایی که میخواستیم انجام بدهم نکات و نظرات دکتر اسلامی پناه است که باید توجه شود. لازم است که نماینده ای از دانشگاهها در این کارگروه باشد که پیشنهاد یکی از دانشگاه های تهران است که چون آقای دکتر نیلی در شورا هستند، می تواند دانشگاه تهران باشد. بحثی که آقای دکتر غلامی فرمودند بحث کلیدی است که کار

گروه آخر مطرح بشود، با توجه به اینکه واگذاری برخی از اختیارات مطرح می شود با توجه به صحبت های آقای دکتر اسلامی پناه می شود این کار را کرد، این تناقضی با خود کار معاونین ندارد، یعنی حوزه های ستادی را تحت الشعاع قرار نمی دهد. اگر قرار بر واگذاری برخی از اختیارات باشد، در وظایف شورا قید شده بررسی و مشکلات و تعیین راهکار برای حل و رفع آنها. خود بخود بحث اختلاف و حل اختلافات در این وظیفه مستتر است. لذا اگر برخی وظایف به کارگروه واگذار بشود، طرح موضوع حل اختلاف ضرورتی پیدا نکند.

دکتر محمود نیلی احمدآبادی رئیس دانشگاه تهران

اصل قضیه این است که اول باید ابهامات را برطرف کنیم. روی شیوه نامه ها خیلی راحت می شود نظر داد، ولی اینکه شوراهای استانی چه اختیاراتی دارند، یک ابهام جدی است. به ویژه در مورد تهران که دانشگاه های بزرگی هستند و برای ما ابهام است. به همین دلیل وقتی این شورا و کارگروه هماهنگی معنا پیدا می کند که بفهمم قرار است در نهایت این شورا چه اقداماتی را انجام دهد. من تقاضا دارم که آن وظایف و اختیارات و بحث هایی که قرار است به شوراها داده بشود را در اولویت قرار دهیم. بعد از آن بیاییم ببینیم که چه سازوکارهایی را برای اجرای آن فراهم کنیم. در مورد کارگروه هماهنگی ابهام زیاد است. ببینید می گویند کارگروه هماهنگی اجرای آیین نامه با هدف تدوین دستور جلسات و هماهنگی اقدامات. خوب هم هدف و هم وظایف را در یک جمله آمده، این خیلی کلی است. برای چنین کارگروهی هدف را باید جدا بگوییم و وظایف را لیست کنیم. همانطور که دوستان گفتند این نیمی از شورای معاونین وزارتخانه است. خوب شورای معاونین وزارت خانه هستند، اختیارات هم دارند و خیلی از تصمیمات را هم می توانند بگیرند این لذا خیلی مفهوم پیدا نمی کند و ابهام در وظایف این شورا شاید ناشی از این است که این وظایف را لیست نکردیم. من الگویی که برای این ساختار می توانم پیشنهاد بکنم چیزی مثل کمیسیون دائمی و هیات امناء است. ظاهراً هیچ چیز در شورا مطرح نمی شود، قبل از اینکه این شورای هماهنگی آن را بررسی کرده باشد، اگر این معنا را نشان می دهد باید ببینیم که این شورا چقدر حق و تو دارد و چقدر حق اعمال تغییرات در پیشنهادات دارد و چقدر می تواند دستکاری بکند، به همین

دلیل یک باکس قبل از شورا است و مسائلی که می‌خواهد مطرح شود. اینکه در یک خط هم اهداف گفته بشود و هم وظایف، بر ابهامات خواهد افزود. به همین دلیل باید شرح وظایفش خیلی دقیق و روشن باشد.

دکتر محمدرضا زمانی رئیس دانشگاه پیام نور

دو نوع کارگروه تعریف کردید. یک کارگروه در ماده ۲ و یک کارگروه در ماده ۳. وظایف و هدفی که کارگروه هماهنگی دارد، دقیقاً وظیفه دبیرخانه است. بنابراین به جای کارگروه هماهنگی همان دبیرخانه باشد، ضمن اینکه اعضای آن الان معاونین وزارتخانه هستند، در صورتی که دبیرخانه بیشتر کار تخصصی تدوین و آماده‌سازی دستور جلسات را دارد. شاید در اعضای آن هم تجدید نظری انجام شود، ببینید نوشته با هدف تدوین دستور جلسات، کار دستور جلسات را دبیرخانه انجام می‌دهد و به نظر اینجا نیازی به کارگروه نیست.

دکتر مسعود شمس‌بخش مشاور وزیر و مدیرکل دفتر وزارتی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

همانطور که آقای دکتر نیلی فرمودند اصل بحث این بود که ما یک چیزی مثل کمیسیون دائمی هیئت امناء داشته باشیم که وقتی مباحث در این شورا می‌خواهد مطرح شود قبل از آن روی آن بحث شده باشد که چکش کاری شده باشد و خیلی وقت نگیرد. در مورد همین شیوه‌نامه چند جلسه بحث شده و باز اینجا کلی بحث دارد. به نظرم حتماً ما نیاز داریم ذیل دبیرخانه یا هر جایی یک کارگروه داشته باشیم که این کارگروه قبلاً روی مباحث بحث و بررسی بکند و بعد در این شورا مطرح شود. من اشکالات وارد به ترکیب را قبول دارم، اینکه حتماً از روسای دانشگاه هم تو این ترکیب باشد، درست است. کارگروه تخصصی بعداً به این شیوه‌نامه اضافه شده است، این دو تا یکی باید باشد که چند تا عضو ثابت دارد و چندتا عضو متغیر. متناسب با دستوراتی که در آن جلسه مطرح می‌شود آن اعضا دعوت بشوند. قبلاً روی مباحث چکش کاری بشود، آماده بشود، کار کارشناسی بشود و بعد بیاد تو این جلسه مطرح شود. من فکر می‌کنم که چون کارگروهی تخصصی اضافه شده است این ابهام را ایجاد شده است.

دکتر اسلامی‌پناه معاون حقوقی و امور مجلس وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

به کارگروه تخصصی به اختصار در دو سطر پرداخته شده است. گویا که دبیرخانه تخصصی قرار است واقعا یک موضوعاتی را شورا به آن بدهد که ماهیتاً اظهار نظر کند و بعد پیرامون آن حرف بزند و تصویب کند و به شورا پیشنهاد کند که این کار را انجام بدهید. اساساً جایگاه کارگروه تخصصی نسبت به شورای مرکزی چیست این را باید مشخص کنیم.

دکتر کوروش نوذری رئیس دانشگاه مازندران

زمان بندی کارها مشخص نیست، تمامی دستورالعملها، شیوهنامهها همه اینها را که مطالعه می کنیم، مشخص نیست که ما در چه بازه زمانی قرار است به چه اهدافی برسیم. این نکته بسیار مهمی است که استدعا دارم به این موضوع عنایت ویژه ای بشود. مسئله دیگر قرار است از اتفاقاتی که می افتد چه نتیجه ای بگیریم. از نظر من بحث جامعه محوری و سوق دادن همه فعالیت های دانشگاهها به سمت حل مشکلات جامعه در بخش صنعت، تعاملات اجتماعی و بقیه است. واقعیت در کل این مطالب حداقل در شکل گیری ساختار این شوراها چیزی در خارج از دانشگاهها دیده نشده است. فکر می کنم لازم است از وزارت صمت در این مقوله استفاده بشود و چون در نهایت برون داد اینها منجر به نتیجه واضحی در بخش صنعت و جامعه بشود. نکته سومی که می خواهم عرض می کنم این است که در این شیوه نامه و در ابتدای مقدمه، دوستان تمرکز را روی مدیریت استانی گذاشتند، قرار بر این نیست که در این شیوه نامه تشکیل شورای مرکزی در مورد استانها صحبتی بشود. شورای مرکزی باید شکل بگیرد، بخصوص بند دوم وظایف شورا که بررسی تصویب و ابلاغ وظایف و اختیارات مدیریت استانی آموزش عالی است. از لحاظ شکلی هم اشکالاتی در آن دیده می شود، در ماده ۱ بند ۱-۲، در صفحه بعدی بند ۲-۳ و در ماده چهار بند ۴ وظایف دبیرخانه نوشته شده است. خوب همه اینها را در ذیل وظایف دبیرخانه ببریم. چون این شیوه نامه باید یک شیوه نامه جامع و مانع باشد. مختصر اما کاملاً گویا. مسئله حل مشکلات حقوقی مهم است که در جلساتی که در این مدت در استان داشتیم کم و بیش زمزمه های کوچکی از اختلاف نظرها در برخی از مسائل بروز کرده است. این نگرانی وجود دارد که در آینده به هر دلیلی دامنه دار بشوند.

۴- نحوه واگذاری وظایف وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به شوراهای مدیریت آموزش عالی استانی (تقسیم وظایف)

دکتر سروش قاضی نوری رئیس محترم مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور و دبیرخانه شورای مرکزی مدیریت استانی

ایشان در رابطه با نحوه واگذاری وظایف به چندین محور اشاره داشتند:

محورها	وزارت	استان	دانشگاه
تدوین برنامه های درسی	۱) تعیین و تصویب قالب تدوین برنامه های درسی ۲) تصویب طرح های توجیهی با برنامه های تدوین شده در استانها	شناسایی اولویت بندی توسعه برنامه های جدید در استان و ارسال در قالب طرح توجیهی برای تصویب ۲) بررسی طرح های توجیهی و برنامه های درسی جدید تدوین شده توسط موسسات و ارسال آن برای وزارت در صورت تایید ۳) نظارت بر حسن اجرای برنامه های درسی جدید و گزارش نتایج اجرای آن به وزارت	۱) پیشنهاد طرح توجیهی برنامه درسی جدید در قالب تعیین شده از سوی وزارت ۲) پیشنهاد برنامه تدوین شده در قالب تعیین شده از سوی وزارت
بازنگری برنامه های درسی	۱) تعیین و تصویب سیاستها و چارچوب بازنگری برنامه های درسی ۲) تطبیق برنامه های بازنگری شده در استانها با سیاستها و استانداردها	بررسی و تصویب برنامه درسی بازنگری شده	پیشنهاد برنامه درسی بازنگری شده در قالب تعیین شده و در چارچوب سیاستها و استانداردهای ابلاغی از سوی وزارت
تدوین و تصویب آیین نامه ها و شیوه نامه های اجرای قوانین و مقررات آموزشی	۱) تدوین و تصویب آیین نامه های اجرایی و مقررات آموزشی ۲) بررسی انطباق شیوه نامه های تایید شده در هر استان با قوانین و مقررات	بررسی و ارسال شیوه نامه تدوین یا بازنگری شده به وزارت پس از تایید	پیشنهاد شیوه نامه اجرای قوانین و مقررات آموزشی
طراحی، اجرا و نظارت بر دروس اختیاری مهارتی و تقاضا محور و آموزش های فرا برنامه ای	۱) تدوین و تصویب و بازنگری آیین نامه مهارت افزایی و ارتقای توان اشتغال پذیری دانشجویان ۲) اطلاع یابی و هدایت استانها بر اساس گزارشهای دریافتی و تصمیم گیری درباره برنامه و طرح های نو	بررسی و تصویب پیشنهادهای چهارگانه دانشگاه ها/ موسسات	پیشنهاد الگو و نحوه (۱) طراحی و اجرای دروس اختیاری مهارتی و تقاضا محور (۳) طراحی و اجرای آموزش های فرا برنامه ای و (۴) پایش وضعیت اشتغال دانش آموختگان
صدور مجوز راه اندازی رشته های تحصیلی در دانشگاه ها و مراکز آموزشی استانها	- صدور مجوز رشته -گرایش برای موسسه یا دانشگاه پس از بررسی	- بررسی انطباق برنامه راهبردی پنج ساله و طرح توجیهی و جدول حذف و توسعه	- تدوین برنامه راهبردی پنج ساله و جدول رشته -

<p>گرایش‌ها منطبق با سیاست‌های کلان -تصویب برنامه راهبردی تاییده شده از شورای مدیریت استانی توسط هیات امنای موسسه / دانشگاه.</p>	<p>پنج ساله رشته-گرایش‌های موسسات و دانشگاه‌ها یا برنامه آمایش آموزش عالی استان و ارائه نقطه نظرات به هیات امنای دانشگاه‌ها و موسسات</p>	<p>برنامه راهبردی پنج ساله و جدول رشته گرایش‌های موسسه یا دانشگاه که در مرحله قبل به تصویب هیات امناء رسیده است.</p>	
--	--	--	--

دکتر قاضی نوری اشاره داشتند که در جلسه قبلی موضوع باز بود و قرار بر این شد که اولویت‌بندی بشود و ۶ یا ۷ محور مشخص از بین آنها انتخاب شود. محور اول تدوین برنامه‌های درسی جدید است. چارچوبی که دیده شده است این است که طرح توجیهی نوشته می‌شود و بر اساس آن طرح توجیهی وزارتخانه اجازه می‌دهد که آن برنامه جدید تدوین بشود. در این حالت وظیفه‌ای که دیده شده است محدود است به اینکه فقط موضوع را بررسی کند و به وزارتخانه بفرستد. منتهی بحث دیگری که وجود دارد بحث بازنگری است، در بحث بازنگری با توجه به نیازهایی که هر استان دارد ما می‌توانیم در بازنگری‌ها اختیارات بیشتری به استان‌ها بدهیم، یعنی اینکه استانداردها، سیاستها و اصول کلی بازنگری برنامه‌ها را وزارتخانه مشخص کند و موسسه بسته به نیازهای خودش و مطالعات خودش، پیشنهاد بازنگری را بیاورد. ما می‌توانیم در حوزه بازنگری به شوراهای استانی اختیار بدهیم. نقش وزارتخانه در اینجا چک کردن بازنگری انجام شده با استانداردها و سیاست‌های کلی است.

دکتر محمدرضا آهنچیان مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی آموزش عالی

جدایی بازنگری از تدوین به هیچ وجه محل اشکال نیست و کاملاً از نظر ما قابل قبول است و اختلال سیستماتیک در برنامه‌های ما ایجاد نخواهد کرد. در مورد بازنگری هیچ اشکالی نمی‌بینیم که این به استان‌ها محول و در شورای تخصصی بررسی شود. در مورد تدوین موافق این هستیم که طرح‌های توجیهی حتماً به وزارت علوم بیاید. فرض کنید در استانی که در مجموع با دانشگاه غیرانتفاعی ۱۰۰ دانشگاه وجود دارد، ممکن است در هر ترم ۱۰ تا ۱۵ برنامه درسی پیشنهاد بشود با عنوان برنامه تدوینی یا طرحی برای برنامه تدوینی که استان می‌تواند آنها را بررسی

کند و از این ۱۰ و ۱۵ تا، نیمی از آن یا یک سوم را بپذیرد و آنها را به وزارت ارسال کند و تصویبش به عهده وزارت باشد.

در محور سوم یعنی تدوین و تصویب آیین‌نامه‌ها و شیوه‌نامه‌های اجرای قوانین و مقررات، چون شورای گسترش برنامه‌ریزی، بررسی و مصوب کننده قوانین و مقررات آموزشی است، این به شکل یکپارچه و مختصر در حد سرخط‌های قوانین و مقررات در اینجا تصویب می‌شود. اما جزئیاتش در قالب شیوه‌نامه‌ها امکان دارد که در استان‌ها انجام بشود و واگذاری اختیار مفروض است و مشکل خاصی نمی‌بینیم، قاعدتاً شیوه‌نامه باید از جهت انطباق با آن آیین‌نامه یکپارچه و قوانین و مقرراتی که داریم، به وزارت ارسال بشود. در مورد ردیف چهارم، آیین‌نامه مصوب شورای گسترش برنامه‌ریزی است که آیین‌نامه مهارت‌افزایی و اشتغال‌پذیری دانشجویان است که این چهار اختیار قابل تفویض به استانها است.

دکتر عبدالرضا اوحدی مدیرکل دفتر گسترش آموزش عالی

در مورد محور چهارم (صدور مجوز راه‌اندازی رشته‌های تحصیلی در دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی استانها) لازم به ذکر است که در مورد بحث مجوز رشته آنچه در مصوبه تیرماه شورای گسترش مطرح شد و مهم است این است که مجوز رشته‌ها بر اساس یک برنامه پنج ساله باشد و در واقع ما از طرف موسسات آموزش عالی جدول حذف - توسعه پنج ساله رشته‌های گرایش‌ها را داشته باشیم، که در واقع این حذف و توسعه گرایش‌ها باید بر اساس یک سری اسناد باشد، مثل ماموریت دانشگاه، نیازهای ملی، بین‌المللی، منطقه‌ای و محلی، اسناد بالادستی نقشه جامع علمی کشور، برنامه‌های پنج ساله توسعه، مصوبات ستاد آمایش و همچنین اسناد توسعه آمایش استانها. این الان وجود ندارد و به نظر بحث‌های کلیدی است که دانشگاه‌ها باید این جدول پنج ساله را بررسی و تدوین کنند و در اختیار استان قرار بدهند. استان می‌تواند این را با آموزش عالی استان مطابقت بدهد و با اهدافی که در آمایش آموزش عالی استان وجود دارد، بررسی کند، نظر خود را به هیئت امناء ارائه کند، چون بحث بر این بود که هیئت امناء باید تصمیم نهایی را بگیرد. برنامه تصویب شده هیئت امناء برای وزارتخانه می‌آید، در وزارت در واقع طبق همان مصوبه ش ۹۲۹ شورای گسترش مجموعاً این برنامه مبنا قرار داده می‌شود، طبیعتاً بر اساس

رتبه‌بندی دانشگاه‌ها و موسسات که در سه دسته قرار می‌گیرد، در مورد دسته اول طبیعتاً مستقیماً این تقاضاها به شورای گسترش و برنامه‌ریزی آموزش عالی می‌رود، در دسته دوم با روسای کارگروه‌های تخصصی از نظر بحث تخصصی مشورت می‌شود، در دسته سوم کارگروه تخصصی باید در خصوص پتانسیل علمی نظر بدهد، ولی مهمترین کاری که در این واگذاری انجام شده است آن برنامه پنج ساله حذف و گرایش رشته‌ها است. به هر حال به این صورت خواهد بود که موسسات برنامه‌های خود را تنظیم می‌کنند، استانها مطابقت برنامه‌ها را با آمایش عالی استان را چک می‌کنند و به هیئت امناء اعلام نظر می‌کنند، هیئت امناء بررسی کرده در اختیار وزارت قرار می‌گیرد تا مطابق همان مصوبه ۹۲۹ شورای گسترش و برنامه‌ریزی آموزش عالی اقدام بشود.

دکتر مسعود شمس‌بخش مشاور وزیر و مدیرکل دفتر وزارتی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

تدوین و بازنگری برنامه درسی دو تا جنبه دارد. یکی بحث تخصصی آن است که به کارگروه تخصصی می‌رود، یکی دیگر مدیریت اجرایی است. فرض کنید اصلاً برنامه درسی برای این استان مناسب است یا نیست. این شورای استانی شورای تخصصی نیست، معنی آن این است که اگر ما این را به استان واگذار می‌کنیم، باید در استان شورای تخصصی ایجاد شود. ما در وزارت علوم از توان علمی کشور برای تشکیل کارگروه‌ها استفاده می‌کنیم. فرض کنید گیاه پزشکی که در گروه کشاورزی است، ده تا عضو دارد، این ده تا عضو از دانشگاه‌های مختلف کشور جمع شده‌اند و دارند کار تخصصی انجام می‌دهند، آیا در استان این ظرفیت وجود دارد که ما یک کارگروه تخصصی در این سطح ایجاد کنیم. در حالی که این شورایی که ما داریم در استان ایجاد می‌کنیم، مجموعه مدیران، روسای دانشگاهی هستند که می‌توانند کار اجرایی را دنبال کنند. ما در تدوین و بازنگری برنامه‌های درسی چگونه می‌خواهیم این تخصص را در تک تک استانها ایجاد کنیم.

دکتر غلامحسین رحیمی معاون پژوهش، فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

از نظر برنامه‌ریزی درسی، قاعداً هر رشته تحصیلی برای برنامه‌ریزی درسی یک مجموعه دروسی دارد که اینها شالوده اصلی آن رشته را تشکیل می‌دهند که به نظرم فعلاً باید این موضوع، ملی باشد یعنی مثل درس پایه، درس تخصصی، شاید از ۱۴۰ واحد ۱۲۰ واحد ما را تشکیل می‌دهد. مسئله دوم که همین الان قابل واگذاری

است و آقای دکتر خاکی صدیق تاکید داشتند، این است که ما در حقیقت یک مجموعه دروس اختیاری داریم که اصلاً متناسب با شرایط و نیاز استان قابل برنامه‌ریزی و ارائه در سطح استان است. که مثلاً بین ۴ تا ۱۰ واحد هر استانی بتواند خودش متناسب با نیازها و مزیت‌های استان برنامه‌ریزی کند. به عنوان مثال در جنوب خراسان رضوی چه اشکالی دارد که ما یک درسی تخصصی را در حوزه زعفران برای رشته‌های کشاورزی در تربیت حیدریه داشته باشیم. این را خودشان طراحی می‌کنند و در شورای مدیریت استانی تصویب می‌شود و بعد اجرایی می‌شود.

نکته دوم که خیلی مهم است در ارتباط با حوزه آموزش و برنامه‌ریزی درسی می‌باشد، ما ابتدا باید ساماندهی موسسه‌ای را تا آخر سال تمام کنیم، بعد از آن ساماندهی رشته داریم، ساماندهی رشته دو تا زیر طرح مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی است که حالا بحث آمایش نیست، بلکه بحث متناسب‌سازی رشته با نیازها و طرح ماموریت‌گرایی است. حتماً باید استانها این طرح اولیه را در استان تهیه کنند. یعنی یکی از وظایف مهم شورای مدیریت استانی این است که متناسب با نیازها، توانمندی‌ها، برنامه‌هایی که دستگاه‌های دیگر برای ۵ سال یا ۱۰ سال دیگر برای آن استان دارند، بررسی استانی کنند. در نتیجه یکی از مهمترین وظایف این شورا پرداختن به متناسب‌سازی رشته‌ها با نیازها و طرح ماموریت‌گرایی است، که باید در استان انجام بشود، بعد از آن می‌توانیم آرایش دقیقی از گروه‌های علمی و رشته‌های علمی برای هر موسسه واقع در استان داشته باشیم.

دکتر ابراهیم صالحی عمران رئیس دانشگاه فی و حرفه‌ای

بحث واگذاری آموزش‌های آزاد هم در این محورها در اولویت قرار بگیرد.

دکتر سعید سمنانیان مشاور دبیرکل شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری

در بحث تدوین و بازنگری دروس، کشورهای پیشرفته دنیا وقتی که بخواهند فرمان آموزشی را به طرفی سوق دهند به این بحث خیلی می‌پردازند، در کشور ما هم وزیر وقت می‌تواند با برنامه‌ای که به مجلس ارائه کرده در بحث آموزشی به این مطلب بپردازد. مثلاً اگر برنامه آقای وزیر این باشد که دانشگاه‌ها یا تعدادی از دانشگاه‌ها را

به طرف دانشگاه‌های نسل سوم و جامعه محور سوق بدهد روی این قسمت پافشاری می‌شود. اگر برنامه این باشد که کلان کشور و دانشگاه‌ها به طرف افزایش مهارت‌افزایی دانشجویان در مقاطعی سوق پیدا کنند به این بحث یعنی تدوین و بازنگری عنایت ویژه‌ای می‌شود. بنابراین در حالی که سپردن این کار را به استانها خیلی تایید می‌کنم، پیشنهاد می‌کنم ذیل آن تصویر کلی که وزارتخانه مشخص می‌کند، این حرکت بتواند انجام شود. در غیر اینصورت تصمیمی مثلاً رفتن به سمت دانشگاه‌های جامعه محور که تصمیمی ملی و کلان است و حتی ابعاد سیاسی دارد، اگر ذیل این حرکت کلی وزارتخانه باشد خوب است و اگر پراکنده باشد کار از دست در می‌رود. بنابراین آن چتر کلی را وزارتخانه ترسیم کند و ذیل آن چتر کلی حرکت انجام بشود.

دکتر محمود نیلی احمدآبادی رئیس دانشگاه تهران

بالاخره مدیریت آموزش عالی در سطح دانشگاه‌ها مطرح شده و همه حوزه‌ها به اختیار یا به اجبار تا تیرماه آینده یک تغییرات اساسی در آن رخ خواهد داد. اگر ما کاری را در این مدت اجرا و پیاده نکنیم، این زحماتی که دارد انجام می‌شود قطعاً به نتیجه نخواهد رسید، من این را در جهت تسریع کار می‌گویم. با فلوچارت بهتر درک می‌شود که چه اتفاقی می‌افتد اما با این چیزهایی که اینجا نوشته شده ابهام بیشتر است. حوزه اختیارات وزارت را که نگاه می‌کنم تقریباً دست نخورده است. فقط ما یک باکسی را تحت عنوان استان اضافه کردیم، وظیفه بررسی و پیش تصویب را به آن دادیم. وقتی دانشگاه‌های بزرگ مطرح می‌شود مثل استان اصفهان که دانشگاه صنعتی و دانشگاه اصفهان را داریم، مسئله پیچیده‌تر می‌شود. خیلی از اختیاراتی که اینجا می‌خواهیم به استان بدهیم قبلاً به دانشگاه صنعتی اصفهان دادیم. یا در تهران بسیاری از دانشگاه‌های بزرگ که بسیاری از این اختیارات را قبلاً به این دانشگاه‌ها دادیم. من نمی‌دانم بررسی و ارسال شیوه‌نامه تدوین به وزارت یا وزارت علوم، که کمیته‌ها و کمیسیون‌های وزارت دست نخورده باقی مانده است، فقط به دانشگاه‌های سطح ۱ یا ۲ اجازه داده است که در برنامه راهبردی هیات امنا مصوب کند و در دستور شورای گسترش بیاید. بعید می‌دانم شورای گسترش بدون اینکه از جزئیات مسائل آگاه بشود چیزی را تصویب نماید. اگر برنامه‌های آموزشی می‌خواهیم تناوب بخشی کنیم، متناسب با ظرفیت‌های استان باید اختیار و مسئولیت‌ها را بدهیم. الان اکثر دانشگاه‌های بزرگ کشور اجازه

بازنگری در برنامه‌های اختیاری خودشان را دارند. حتی اجازه بازنگری برنامه‌های درسی خود نیز دارند، همین الان فکر می‌کنم دانشگاه‌های سطح ۱ و ۲ می‌توانند برنامه‌های خودشان را مصوب کنند. بنابراین این اختیارات قبلاً داده شده است، اما مهم تدوین برنامه‌های جدید و پذیرش دانشجویان است، این گره کور این فرایند است که باعث شده برنامه‌های درسی همه دانشگاه‌ها مثل هم باشد. به شرطی تنوع اتفاق می‌افتد که این اختیارات داده بشود. بنابراین من معتقدم چیزی که اینجا نوشته شده کمکی به راه‌اندازی و فعال شدن شوراهای استانی نمی‌شود، به ویژه آن شوراهای که دانشگاه‌های بزرگ در آن هستند. خواهش می‌کنم از وزارت شروع کنید، وزارت خانه وضعیت موجود را بگوید و بگوید وضعیتی که پیش بینی شده چیست سپس توزیع آن بین استان‌ها و دانشگاه‌ها راحت است. ولی اگر از وزارت شروع نکنید ابهامات همچنان به وقت خودش باقی است.

دکتر مهدی کشمیری قائم‌مقام معاون پژوهش و فناوری و مدیرکل دفتر سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی امور فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

ایشان اظهار داشتند برداشت من از قانون وزارت و بحث هیات امناء این است که ما در اداره موسسات به سمت نگاه بنگاهی برویم، یعنی ما بنگاه‌هایی داریم که خودشان بتوانند هوشمند تصمیم بگیرند و مسیر توسعه خود را تعریف کنند. حقیقتش در بحث واگذاری وظایف به استان‌ها اگر مسیر اصلی را بخواهیم، به ذهن من می‌آید که ما باید به سمت هیئت‌های امناء برویم و هر آنچه که نمی‌شود به موسسات و هیات امناء واگذار کرد باید در سطح جمعی غیر متمرکز حرکت کنیم. لذا اولویت اول در بحث واگذاری‌ها به نظرم واگذاری به هیئت امناء هست. البته سوالی که هست این است که آیا همه موسسات ما شایستگی ورود به کارکرد بنگاهی را دارند یا نه؟ بحث دیگر در این جدول، انطباق در حقیقت یک لفظ مبهم است که آیا دوباره معنی تصویب دارد یا ندارد. بعد چه کسی باید اعلام کند این انطباق اتفاق افتاده است یا نه. پیشنهاد دارم حتی اگر می‌خواهد اعلام نظر بشود نسبت به انطباق زمان دار باشد و بتواند این چابکی را شکل بدهد.

دکتر محمدرضا آهنچیان مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی آموزش عالی

قالب و چارچوبی که اینجا مصوب می‌شود و به خاطر آن یکپارچگی مورد انتظار است، آن قالب و الگویی که توسط وزارت داده می‌شود مبنای عمل استان‌ها قرار می‌گیرد. حالا ممکن است بضاعت علمی استان X با Y، اینکه در آن قالب چه محتوایی قرار دهند تفاوت نسبی وجود داشته باشد، ولی ما نگران نیستیم چرا که سابقه بدی در این چند سال نداشتیم.

دکتر منصور غلامی وزیر محترم علوم، تحقیقات و فناوری

با توجه به اینکه در آیین‌نامه اهدافی تعریف شده و آن اهداف می‌تواند تصویر کلی از برنامه پیش رو در منظر وزارت عتف نشان دهد، خود استانها باید یک طرح کلی از برنامه‌های خود را تعریف کنند و تصویری را طراحی کنند که بر اساس نقش بازی کردن تک تک اعضای آموزش عالی استان تدوین شود، این یک بحث کلی است که اصلا می‌خواهیم چیکار کنیم، اصلا موضوعیت حضور ما در استان چیست و می‌خواهیم برای استان چه کار کنیم. این استان را به عنوان بخش فدرال به شما دادیم و برای آموزش عالی و تاثیر گذاری آن و هر چی که فکر می‌کنید تصمیم بگیرید و پیشنهاد بدهید. دوم اینکه بحث اصلی ما این است که ما اختیاراتی را در همه حوزه‌های آموزش عالی کشور نه تنها بحث آموزش و برنامه‌ریزی درسی به استانها واگذار کنیم. خواهش من این است که برای یک هفته آینده تک تک معاونین و روسای محترم سازمانهای وابسته به وزارت عتف در درون مجموعه خودشان نشستی بگذارند و تمامی اختیارات قابل واگذاری را احصاء کنند. اینکه چه چیزهایی می‌خواهند واگذار کنند و چه چیزهایی نمی‌خواهند بدهند. وقتی این مشخص بشود، بنابراین هر واحدی وظایفی دارد و ما از بدنه واحدها، از کارشناس‌ها، مدیران دریافت خواهیم کرد که چه وظایفی قابل واگذاری است و چه وظایفی قابل واگذاری نیست. استانها و دانشگاه‌های صاحب شعبه در کل کشور هم اختیاراتی را که می‌خواهند احصاء کنند و بگویند که این اختیارات به ما واگذار شود. مشکل این است که این کار در ستاد وزارتخانه دارد انجام می‌شود در حالی که می‌تواند در استان انجام بشود، هم با لحاظ کردن موارد خاص استانی و هم به صورت کلی. به هر حال ما بحث کلی در مدیریت آموزش عالی داریم که می‌خواهیم هماهنگ باشیم. وقت فوق العاده بگذارید این برنامه‌ها و پیشنهادها تا شنبه و یکشنبه به دبیرخانه بیاید. حتما اینها را با همدیگر ارائه می‌دهیم، یک تطبیق حقوقی

صورت می‌گیرد؛ یعنی ضوابط و مقررات حاکم بر موضوعات را می‌آوریم، آنچه که قانوناً منعی برای تفویض اختیار ندارد را باید تفویض اختیار کنیم و برای آن ساز و کار تعریف کنیم. نهایت می‌گوییم که هماهنگی روی آنها صورت بگیرد، و هر استان و هر دانشگاه تصمیمات خود را در یک نسخه اعلام می‌کند، ما در بازه زمانی یک هفته تا ده روز با سیاست‌های کلان آموزش عالی کشور تطبیق می‌دهیم. اگر منافات و مغایرتی نداشت، اجرایی می‌شود. این هم از باب اینکه مدیریت کلان در پیشبرد اهداف و برنامه‌های آموزش عالی کشور را از وزارت عتف نگرفته باشیم، احیاناً نگرانی‌هایی که بعضاً وجود داشته و دارد که در تصمیم‌گیری‌های استانی جدای از بخش‌های دیگر دارد صورت می‌گیرد، ما احیاناً دچار انحراف از مسیر و شتاب و کندگی‌هایی که می‌تواند سیاست کلان را تحت تاثیر قرار بدهد، نشویم، در نتیجه به نظر می‌رسد که ما ضمن اینکه دستور اول را همان آیین‌نامه باشد و آنچه که پیشنهاد شد را روی آن اعمال می‌کنند و مجدداً برای نظرخواهی می‌فرستند، این موضوعی که من عرض کردم به عنوان دستور کار ادامه این جلسه و برنامه حتماً یا نهایت تا دوشنبه آینده اعلام شود. مجدد تاکید می‌کنم وقت ویژه برای این کار بگذارید؛ در جمع‌بندی‌ها هم به هر حال این بالا پایین شدن موضوعات و عناوین پیشنهادی اتفاق می‌افتد، بعد از آن برای اصلاح و تکمیل می‌توانیم یک هفته دیگر فرصت دهیم. اما اگر نتوانیم تا پایان دی ماه دو تا مطلب را در این فضا پیش ببریم کار ما سخت خواهد بود. یکی همین بحث مدیریت استانی است، کنار این مدیریت استانی قرار است ما در اجرای ساماندهی، ماموریت‌ها و کیفیت‌بخشی آموزش عالی استان را هم پیش ببریم چون ما در واقع به این نتیجه رسیدیم که اگر ساماندهی واحدها به لحاظ مدیریتی قرار باشد خوب انجام بشود قبلاً باید نشان دهیم که با این ساماندهی چه اتفاق خوبی برای این واحدها قرار است اتفاق بیفتد. رئیس آن موسسه باید بداند که در ساماندهی قرار است ماموریت‌ها مشخص شود و شده، این ماموریت‌ها برای موسسه توانمندی‌های جدیدی ایجاد می‌کند، کیفی سازی با کمک وزارت علوم یا دانشگاه‌های استان اتفاق بیفتد، طبیعتاً رضایت بیشتری برای حضور در طرح ساماندهی خواهد داشت. بر عکس آن تبلیغات غلط می‌تواند موجب اضمحلال و انحلال این موسسات شود. لذا برای تثبیت و جا انداختن و اجرایی شدن این تصمیمات خوب که وقت زیادی هم برای آن صرف شده فرصت زیادی نداریم و باید قبل از پایان سال ۹۹ اجرا ابلاغ و شروع بشود و در ۶ ماهه اول سال ۱۴۰۰ نتایج اجرا و بازخوردها را ببینیم، اصلاح روشها و موارد انجام بگیرد

تا در شروع کار دولت آینده وزارت علوم و دانشگاه‌ها با یک تصمیم‌گیری جا افتاده، آسیب‌شناسی شده و رفع اشکال شده مسیرشان را ادامه بدهند و مجموعه حاضر تجربیات و نگاه‌هایی را که در این سیستم داشتند را به نتیجه رسانده باشند.